

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym, w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Olejnik

Protokolant : protokolant Patrycja Rataj

Prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Hildebrandt
po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 r.

sprawy **K. M.**

oskarżonego o czyn z art. 178a § 1 kk. i art. . 180a kk. w zw. z art. 11 § 2 kk.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 10 września 2015r., sygnatura akt II K 242/15

Uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Grodzisku Wielkopolskim do ponownego rozpoznania.

Sławomir Olejnik

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2015 roku, Sąd Rejonowy w Grodzisku Wielkopolskim, uznał oskarżonego K. M. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wymierzył mu karę 200 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda oraz zakaz prowadzenia pojazdów na okres 2 lat. Sąd Rejonowy zaliczył także na poczet orzeczonej grzywny wpłacone przez oskarżonego kwoty zabezpieczenia majątkowego 250 zł i 1000 zł oraz obciążył go kosztami postępowania.

Powyższy wyrok, w części co do kary zaskarżył prokurator, zarzucając wyrokowi:

1. rażąco niewspółmierność kary polegającą na orzeczeniu kary grzywny oraz
2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 42 § 2 k.k. poprzez orzeczenie środka karnego w wymiarze poniżej zagrożenia ustawowego, art. 63 § 1 k.k. poprzez zaliczenie kwoty wpłaconej tytułem tymczasowego zajęcia mienia na poczet orzeczonej kary grzywny, a także
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony wpłacił kwoty 250 zł i 1000 zł, podczas gdy wpłacił on jedynie 250 zł.

W konkluzji autor apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie prokurator wniósł o zmianę orzeczenia i wymierzenie kary ograniczenia wolności, zakazu prowadzenia pojazdów na okres 4 lat, świadczenia pieniężnego w wysokości 6.000 zł oraz uchylenie orzeczenia o zaliczeniu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w części i spowodowała uchylenie orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na wstępie niniejszego wywodu podkreślenia wymaga, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił sprawstwo oskarżonego K. M. w zakresie czynu z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 180a k.k., czego zresztą skarżący nie kwestionował.

W pełni zasadne okazały się przy tym zarzuty naruszenia prawa materialnego. Po pierwsze w myśl art. 42 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 18 maja 2015 r. (zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r. poz. 541), środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów w przypadku sprawców przestępstw prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości orzeka się w wymiarze co najmniej 3 lat.

Po drugie zaś, zgodnie z art. 49 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dniu 22 maja 2015 r. (tj. w dniu popełnienia czynu), w przypadku w/w sprawców, obligatoryjne było orzeczenie środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i to w kwocie co najmniej 5.000 zł. W chwili orzekania przepis ten nie obowiązywał już, zastąpiony przez art. 43a k.k. Zmiana została dokonana ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396).

Uchybienia Sądu Rejonowego są więc oczywiste i wymagają korekty. Sąd Okręgowy uznał jednak, że z uwagi na zmiany przepisów jakie zaszły między popełnieniem czynu a wyrokowaniem, kwestia prawidłowego wymierzenia środków karnych wymaga głębszej analizy pod kątem art. 4 k.k. Sąd Rejonowy winien bowiem ustalić, która ustawa jest względniejsza dla oskarżonego i tę zastosować przy wymiarze kary i środków karnych. Zmiana wyroku w postępowaniu odwoławczym znacząco ograniczyłaby prawo oskarżonego do obrony, w tym do kontroli instancyjnej orzeczenia w drodze zwyczajnych środków odwoławczych. Już tylko powyższe uchybienia obligowały Sąd Okręgowy do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Zgodzić się przy tym należało z autorem apelacji, iż nieprawidłowym było zaliczenie na poczet orzeczonej kary grzywny wpłaconego przez K. M. tzw. zabezpieczenia majątkowego. Ani przepisy prawa materialnego, ani też kodeks postępowania karnego nie przewiduje takiej możliwości. Wskazywany przez autora apelacji przepis art. 63 k.k. obejmuje zaliczenie na poczet wymierzonych kar i środków karnych wyłącznie środków zapobiegawczych. Natomiast kwota zabezpieczenia majątkowego ulega ściągnięciu w drodze przepisów kodeksu postępowania cywilnego dopiero w przypadku nieuiszczenia orzeczonych grzywien, nawiązek lub kosztów – zależnie od tego, które z tych świadczeń zostały zabezpieczone.

Słusznie również prokurator zauważył, że zabezpieczenie obejmowało wyłącznie kwotę 250 zł, natomiast miało ono na celu zabezpieczenie kary grzywny grożącej w wysokości do 1000 zł. Również więc w zakresie wskazanych kwot orzeczenie Sądu Rejonowego okazało się błędne.

Sąd Odwoławczy nie podzielił jedynie zarzutu rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt. 4 k.p.k. Zwrócić jednak należy uwagę, że uzasadnienie Sądu Rejonowego jest w tym zakresie nad wyraz lakoniczne, a Sąd Rejonowy pominął szereg okoliczności jak choćby poziom upojenia alkoholowego oskarżonego, prowadzenie pojazdu w godzinach natężonego ruchu drogowego, tj. między godziną 16 a 17 w dniu powszednim. Nadto zaś oskarżony zdecydował się na prowadzenie pojazdu, mimo istnienia zdrowotnych przeciwwskazań. Te okoliczności winny zostać wzięte pod uwagę przy kolejnym rozpoznaniu sprawy.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd I instancji winien wnikliwie ocenić stopień zawinienia oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości zarzuconego mu czynu i właściwie uzasadnić podjętą decyzję tak w zakresie wymierzonej kary, jak i środków karnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.

SSO Sławomir Olejnik